IB DIPLOMA PROGRAMME
PROGRAMME DU DIPLÔME DU BI
PROGRAMA DEL DIPLOMA DEL BI

M05/2/ABWEL/HP1/WEL/TZ0/XX/Q+

22052417

WELSH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
GALLOIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
GALÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 16 May 2005 (morning)
Lundi 16 mai 2005 (matin)
Lunes 16 de mayo de 2005 (mañana)

1 h 30 m

Candidate session number
Numéro de session du candidat
Número de convocatoria del alumno

0	0							

QUESTION AND ANSWER BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Write your session number in the boxes above.
- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all the Paper 1 questions.
- Refer to the Text Booklet which accompanies this booklet.
- Section A: answer all the questions in the spaces provided. Each question is allocated *[1 mark]* unless otherwise stated.
- Section B: write your answer to the task in the space provided. The task is worth *[20 marks]*.

LIVRET DE QUESTIONS ET RÉPONSES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Écrivez votre numéro de session dans la case ci-dessus.
- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient toutes les questions de l'épreuve 1.
- Référez-vous au livret de textes qui accompagne ce livret.
- Section A : répondez à toutes les questions dans l'espace réservé à cet effet. Sauf indication contraire, chaque question vaut *[1 point]*.
- Section B : écrivez votre réponse dans l'espace réservé à cet effet. Cette tâche vaut *[20 points]*.

CUADERNO DE PREGUNTAS Y RESPUESTAS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- Escriba su número de convocatoria en las casillas de arriba.
- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todas las preguntas de la Prueba 1.
- Refiérase al cuaderno de textos que acompaña a este cuaderno.
- Sección A: responda a todas las preguntas en los espacios provistos. Cada pregunta tiene un valor de *[1 punto]* salvo que se indique algo distinto.
- Sección B: escriba su respuesta a la tarea en el espacio provisto. La tarea tiene un valor de *[20 puntos]*.

ADRAN A

TESTUN A — CYRSIAU YSGRIFENNU TŶ NEWYDD

Darllenwch Destun A yn ofalus, ac atebwch y cwestiynau canlynol ar sail y wybodaeth sydd ynddo.

1. Canolfan Ysgrifennu Creadigol yw Tŷ Newydd erbyn hyn, ond pwy oedd yn byw yno ar un adeg?

. . . .

2. Dan ba amgylchiadau mae plant dan 16 oed yn cael mynd i Dŷ Newydd?

. . . .

3. Hoffwn i fynd ar un o gyrsiau Tŷ Newydd, ond dydw i ddim yn siŵr pa un fydd yn fwyaf addas imi. Beth ddylwn i ei wneud?

. . . .

4. Hoffwn i fynd ar un o gyrsiau Tŷ Newydd, ond mae'r gost yn rhy uchel imi. Beth ddylwn i ei wneud?

. . . .

5. Beth sydd eisiau imi ei wneud os ydw i am fod yn sicr o gael ystafell imi fy hun yn Nhŷ Newydd?

. . . .

6. Hoffwn i drio ysgrifennu drama. Pryd y dylwn i fynd i Dŷ Newydd?

. . . .

7. Mae gen i gyfaill sydd ddim wedi ysgrifennu fawr ddim o'r blaen, ond mae'n awyddus i drio. Chwiliwch am gwrs a fydd yn arbennig o addas iddo a nodwch y dyddiad.

. . . .

8. Eglurwch pam nad yw pawb sy'n dymuno gwneud hynny yn cael mynd i gwrs Rhagfyr 5-7.

. . . .

9. Mae problem gyda threfniadau cwrs Barddoni Mererid Hopwood ac Iwan Llwyd. Beth yw'r broblem?

. . . .

Dyma barhad o Destun A, ond mae rhai geiriau wedi cael eu gadael allan. Gorffennwch y testun trwy ddewis y geiriau cywir o blith y dewisiadau a roddir, a rhoddwch dic (✓) yn y blwch. Mae un wedi'i wneud yn barod.

TREFN Y CYRSIAU

Bydd y cyrsiau yn cychwyn ***[–X–]*** 6.00 o'r gloch nos Wener gyda phaned a sgwrs cyn swper, ond mae croeso i chi gyrraedd unrhyw bryd **[–10–]** 4.00 o'r gloch. Fel arfer bydd cyrsiau'n gorffen ar ôl cinio brynhawn Sul. Mae cinio a swper yn cael eu darparu **[–11–]** pawb ar y cwrs, a disgwylir i'r preswylwyr helpu eu hunain i frecwast o'r gegin. Gallwn ddarparu prydau i lysieuwyr a rhai ar ddeiet arbennig – rhowch wybod inni **[–12–]**. Gofynnir i bawb ddod â'u tyweli eu hunain. Gallwch ddod â'ch cyfrifiadur pen-lin eich hun, neu cewch ddefnyddio un o'n cyfrifiaduron ni.

Enghraifft:

☐ **A.** at
☑ **B.** ***am***
☐ **C.** yn
☐ **CH.** ar

10.
☐ **A.** ar gael
☐ **B.** ar bwys
☐ **C.** ar hyd
☐ **CH.** ar ôl

11.
☐ **A.** ar gael
☐ **B.** ar gyfer
☐ **C.** ar ôl
☐ **CH.** ar alw

12.
☐ **A.** ymlaen llaw
☐ **B.** gerllaw
☐ **C.** wrth law
☐ **CH.** â llaw

TESTUN B — TECLYN DIOGELWCH LIZ YN PROFI LLWYDDIANT

Darllenwch Destun B yn ofalus. Mae wyth o'r gosodiadau canlynol am Destun B yn gywir. Rhowch y llythrennau sydd yn cyfateb i'r gosodiadau cywir yn y blychau.

Enghraifft: **B**

13. ☐

14. ☐

15. ☐

16. ☐

17. ☐

18. ☐

19. ☐

A. Cafodd plant Liz Williams eu herwgipio y llynedd.

B. ***Cafodd dyfeisydd y teclyn hwn ei heffeithio gan hanes Jessica Chapman a Holly Wells.***

C. Mae'r larwm wedi cael ei wneud yn bennaf i ddiogelu gwragedd a phlant.

CH. Mae'r larwm eisoes wedi cael ei roi i gannoedd o wragedd a phlant.

D. Mae Liz Williams yn aelod o'r heddlu.

DD. Mae'r heddlu'n croesawu'r ddyfais newydd hon.

E. Mae'r larwm yn gweithio mewn dwy ffordd wahanol.

F. Diolch i'r lliw yn y larwm, gall yr heddlu gyrraedd man y drosedd yn gyflym.

FF. Mae batri'r larwm yn para am 72 awr.

G. Gwerthodd Liz Williams ei syniad i'r heddlu.

NG. Cafodd Liz Williams gymorth nifer o bobl eraill i ddatblygu ei syniad gwreiddiol.

H. Chwaraeodd Prifysgol Genefa rôl bwysig wrth ddatblygu'r syniad.

I. Roedd Liz Williams yn Genefa ym mis Ebrill.

J. Derbyniodd Liz Williams wobr ryngwladol ar sail y teclyn hwn.

L. Mae Liz Williams yn gynllunydd profiadol.

LL. Mae Liz Williams wedi ennill un o Wobrau Merch y Flwyddyn Cymru oherwydd ei dyfais.

Chwiliwch yn Nhestun B am eiriau sydd yn gyfystyr (yn golygu'r un peth) â'r ymadroddion canlynol, ac ysgrifennwch eich atebion yn y bwlch. ***UN*** *gair fydd yr ateb bob tro. Mae un wedi'i wneud ichi.*

Enghraifft

meddwl am rywbeth a'i greu

. . . . . *dyfeisio* . . . .

20. cadw'n ddiogel rhag perygl

. . . .

21. newid sefyllfa yn gyfan gwbl

. . . .

22. effeithio ar deimladau

. . . .

23. marcio â lliw

. . . .

24. anfon rhywbeth o un lle i le arall

. . . .

25. mynd at, mynd mor bell â

. . . .

TESTUN C — JINI

Mae Testun C yn rhan o stori fer. Darllenwch Destun C yn ofalus ac atebwch y cwestiynau canlynol.

26. Mae disgrifiad o olwg Miss Jini Blackburn-Jones ym mharagraff cyntaf Testun C (llinellau 1-6). Pa newid mawr oedd wedi digwydd i'w chorff erbyn ei henaint yn ôl y paragraff olaf (llinellau 41-5)? Eglurwch yn eich geiriau eich hunain.

. . . .

. . . .

27. Erbyn llinell 45 mae'r awdur wedi dod i'r casgliad mai 'hen fenyw unig, ddiniwed a digon addfwyn' oedd Miss Jini Blackburn-Jones. Ond mae nifer o awgrymiadau clir yn y testun nad oedd hi'n berson dymunol iawn mewn gwirionedd. Chwiliwch am dri awgrym o hyn yn llinellau 1-21, a nodwch hwy yma. *[3 marc]*

(a) . . . .

(b) . . . .

(c). . . . .

28. 'Jini' yw teitl y stori, ond mae'r awdur yn cyfeirio at y cymeriad hwn bob amser wrth ei henw llawn, 'Miss Blackburn-Jones' neu 'Miss Jini Blackburn-Jones'. Pam ydych chi'n meddwl ei fod e'n gwneud hyn?

. . . .

. . . .

29. Darllenwch linellau 28-40 eto. Nodwch dri pheth am y wraig yn y parc yn Paris a allai olygu bod Mrs Edwards wedi gwneud camgymeriad, ac nad Miss Blackburn-Jones oedd y wraig honno mewn gwirionedd. *[3 marc]*

(a) . . . .

(b) . . . .

(c). . . . .

30. Sut mae'r awdur wedi llwyddo i gyfleu sicrwydd pendant Mrs Edwards mai Miss Blackburn-Jones – ac nid rhyw berson arall – oedd y wraig a welodd hi yn y parc yn Paris? Eglurwch yn eich geiriau eich hun.

. . . .

31. Eglurwch yn eich geiriau eich hun beth mae'r awdur yn ei feddwl wrth gyfeirio at orffennol Miss Blackburn-Jones fel 'peth niwlog' (llinell 5).

. . . .

32. Byddai'n hawdd credu mai stori wir yw'r hanes yma am Miss Blackburn-Jones. Nodwch un dull mae'r awdur yn ei ddefnyddio i berswadio'r darllenydd ei fod yn sôn am berson go-iawn.

. . . .

Dyma barhad o Destun C, ond mae dechrau a diwedd pob brawddeg wedi cael eu gwahanu oddi wrth ei gilydd. Gorffennwch y brawddegau trwy ddod o hyd i'r diweddglo cywir ymhlith y rhai yn y golofn dde, ac ysgrifennwch y llythyren yn y blwch. Byddwch yn ofalus, mae mwy o ddewisiadau yn y tabl nag sydd eu hangen arnoch. Mae un wedi'i wneud yn barod.

enghraifft

Un diwrnod wrth ei gweld hi'n ymlwybro i gyfeiriad y siopau… [G]

33. Byddai fy mam yn mynd i gael neges ar… [ ]

34. Roedd hi'n arfer casglu hen bobl, ac yn y man ychwanegwyd… [ ]

35. Byddai Miss Blackburn-Jones yn dod at y drws i dderbyn y nwyddau… [ ]

36. Wedi dweud hynny byddai'n ddiolchgar dros ben, ac yn mynnu… [ ]

A. Miss Blackburn-Jones at ei rhestr.

B. pa beth yn y fasged siopa?

C. cario pethau yr holl fordd i siop fach y pentre.

CH. dal y bws at yr archfarchnad agosa.

D. bod llaeth a bara a menyn ar restr siopa yr hen wraig.

DD. rhoi rhywbeth bach i Mam am ei charedig-rwydd.

E. am ei nwyddau gyda phapur decpunt.

F. pam y byddai Mam yn siopa dros yr hen fenyw: roedd hi'n poeni amdani.

FF. ond fyddai hi byth yn gwahodd Mam i'r tŷ na chynnig dishgled o de iddi.

G. ***cynigiodd fy mam fynd i gael y neges drosti.***

NG. ran sawl un o'i chymdogion hen a thost.

ADRAN B

TESTUN CH — "RHAID TACLO'R HYFFORDDWYR HEFYD"

*Atebwch y cwestiwn canlynol ar sail yr wybodaeth a geir yn Nhestun CH. Ysgrifennwch **o leiaf** 100 o eiriau. Peidiwch â chopïo darnau mawr o'r testun air am air.*

Mae athletwr enwog sydd yn byw yn eich tref neu bentref wedi cael prawf gwaed sydd yn dangos ei fod wedi cymryd cyffuriau i wella ei berfformiad. Ysgrifennwch lythyr at olygydd eich papur lleol yn mynegi eich ymateb i'r sefyllfa.

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .